

Eksamen på økonomistudiet, sommereksamen 2014

Økonomiske principper A

1. årsprøve

3. juni 2014

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål ønskes besvaret.

OPGAVE 1

Angiv og begrund hvorvidt følgende udsagn er korrekte:

- 1.1** Indkomstelasticiteten er positiv for alle varer.
- 1.2** Udsagnet “*En reduktion af topskatten vil øge uligheden*” er normativt.
- 1.3** Ifølge teorien om kompenserende lønforskelle er lønnen lavest i jobs med attraktive arbejdsforhold.
- 1.4** Markedsligevægten er efficient, hvis forbruget af en vare er behæftet med positive eksternaliteter.
- 1.5** Hvis et land eksporterer en vare, vil det altid være muligt at øge den aggregerede velfærd i landet ved at støtte salget af varen med et eksportsubsidium.

OPGAVE 2

Vi betragter markedet for øl i Danmark. Antag at markedet er kendetegnet ved fuldkommen konkurrence, at der ikke er nogen handel med udlandet, at den aggregerede efterspørgsel er lineær og aftagende med prisen, og at alle forbrugere er fuldt rationelle.

Antag desuden, at der ikke er nogen faste omkostninger forbundet med produktionen af øl, og at marginalomkostningerne for alle producenter er konstante og lig 5 kr. pr. flaske inklusive alle udgifter til transport og distribution osv. Der er i udgangspunktet ikke nogen skatter eller afgifter på varen.

2.1 Begrund kort hvorfor den aggregerede udbudskurve er vandret og identisk med MC-kurven. Illustrér markedsligevægten i et passende diagram og vis at markedsprisen bliver 5 kr.

For at forbedre folkesundheden indfører regeringen nu en afgift på alkohol, herunder øl. Afgiften skal betales af producenten og svarer til 0,50 kr. pr.

flaske øl.

2.2 Illustrér og beskriv hvordan den nye afgift påvirker prisen og mængden på markedet for øl. Hvad bliver den nye pris, som forbrugerne skal betale?

2.3 Definér begreberne forbrugeroverskud, producentoverskud og samlet velfærd. Illustrér og beskriv velfærdseffekterne ved at indføre skatten. Vurdér regeringens afgift på baggrund af velfærdsanalysen.

Beskriv kort, hvordan velfærdsanalysen ville blive påvirket, hvis forbrugerne ikke er fuldt rationelle, når de køber øl, og ikke medregner alkohollens skadelige sundhedseffekter i deres købsbeslutning.

2.4 Antag at efterspørgslens egenpriselasticitet på øl i udgangspunktet er ca. -1,5. Kom med et skøn på afgiftens effekt på forbruget af øl (målt i procent).

Antag nu, at ét enkelt bryggeri har monopol på produktionen af øl. Omkostningerne ved produktionen er de samme.

2.5 Betragt først situationen før alkoholafgiften blev indført. Redegør grundigt for, hvordan monopolisten sætter sin pris. Illustrér monopolistens marginalindtægter, marginalomkostninger samt monopolprisen i et passende diagram. Bliver monopolprisen højere eller lavere end prisen under fuldkommen konkurrence? (du skal ikke regne den præcise monopolpris ud, men blot illustrere)

2.6 Betragt nu situationen efter afgiften er indført. Illustrér hvordan indførelsen af afgiften nu påvirker prisen på øl. Stiger prisen for forbrugerne med mere eller mindre end de 0,50 kr? Er alkoholafgiftens effekt på forbruget af øl målt i procent størst under monopol eller under fuldkommen konkurrence?